

Handläggare

Hazem, Rafi

Åtgärdsplan inom vård- och omsorgsnämnden

Hemtjänsten

Uppföljningsmodell för bedömning av långsiktigt besparingskrav

Under 2021 har en ny uppföljningsmodell införts inom verksamheten i egen regi. Syftet med modellen är att få en bild över om verksamheten har en ekonomi i balans, där intäkterna täcker kostnaderna, på långsikt. Detta görs genom en analys av förväntade intäkter och kostnader utifrån ett helårsperspektiv. I analysen tas också höjd för kommande förändringar såsom planerade åtgärder, förändrade behov etc. Baserat på analysen tas förväntade intäkter och kostnader fram och ett bemanningsutrymme beräknas. Bemanningsutrymmet jämförs sedan med den bemanning som finns i verksamheten för att kunna fastställa vilket resultat verksamheten förväntas ha under tolv månader.

För hemtjänsten visar denna analys på att verksamheten för 2022 har ett underskott på 4,9 miljoner kronor som behöver hanteras. Inför delår 1 har verksamheten arbetat fram åtgärder motsvarande 3,6 miljoner på ett helårsperspektiv och 3,3 miljoner under 2022. Verksamheten kommer att behöva vidta ytterligare åtgärder för att uppnå ekonomi i balans.

Systematisk översyn för att uppnå optimal och effektiv planering

Daglig uppföljning inom hemtjänsten

För att komma fram till vilka åtgärder som kan vidtas analyseras verksamheten utifrån ett verksamhetsnära perspektiv. Inom hemtjänsten följs exempelvis statistik och nyckeltal kopplat till arbetstid, planerad tid och utförd tid. Insamlade data analyseras och jämförelser görs mellan enheter med syfte att fastställa inom vilka delar enheterna behöver arbeta med sin planering och bemanning. I analysen har det bland annat framkommit att det är skillnader mellan enheterna i hur stor andel av den planerade tiden som faktiskt utförs hos kund. Utifrån det håller respektive enhet på att analysera vilka orsaker som finns och vad som behöver göras för att det ska bli bättre.

För att kunna tolka de nyckeltal som följs behövs målvärden att förhålla sig till. Förvaltningen kommer att analysera hemtjänstens ekonomi i syfte att fastställa vilka av målvärdena för de verksamhetsnära nyckeltalen som behöver uppnås för att säkerställa en budget i balans. Analys behöver även göras av de olika enheternas förutsättningar, såsom geografiska avstånd och storlek, och beaktas för att avgöra om målvärdet behöver se olika ut mellan olika enheter. Fokus kommer ligga på att identifiera målvärden för hur stor andel av arbetstiden som behöver ske hemma hos kund samt hur stor andel av den beställda tiden som behöver utföras.

Verksamheten har arbetat fram målvärden för samtliga enheter och tagit i akt de olika förutsättningar varje enskild enhet har.

Fler fast anställda i stället för vikarier

För att minimera behovet av vikarier, skapa en tryggare arbetsmiljö och samtidigt öka kontinuiteten för kunderna ser hemtjänsten över hur stor andel av bemanningen som kan bestå av fast anställd personal och hur stor del som behöver täckas av timanställda för att kunna vara tillräckligt flexibel för att hantera den variation som finns gällande behovet inom hemtjänsten.

Analys har utförts och visat att verksamheten bör ligga kring 90% i fast anställd personal och resterande del av tiden behöver täckas av timvikarier för att bibehålla flexibiliteten och för att kunna hantera variationen inom verksamheten. I dagsläget ligger några av enheterna kring 90% i fast anställd personal och resterande enheter kommer att arbeta aktivt med att öka andel fast anställda. Verksamheten bedömer att de kan nå 90% gällande fast personal inom samtliga enheter per sista april 2022.

När andelen fast anställd personal ökar måste verksamheten ändå bibehålla en flexibilitet för att kunna möta en variation i behovet över tid. Ett sätt att tillmötesgå detta är att arbeta med så kallade resurspass där personal exempelvis kan arbeta på två enheter beroende på behov. Verksamheten arbetar med detta.

Att minska behovet av vikarier innebär också att bemanningscenter får en mindre belastning vilket även kan medföra minskade administrativa kostnader.

Särskilt boende

Uppföljningsmodell för bedömning av långsiktigt besparingskrav

Under 2021 har en ny uppföljningsmodell införts inom verksamheten i egen regi. Syftet med modellen är att få en bild över om verksamheten har en ekonomi i balans, där intäkterna täcker kostnaderna, på långsikt. Detta görs genom att en analys av förväntade intäkter och kostnader utifrån ett helårsperspektiv. I analysen tas också höjd för kommande förändringar så som planerade åtgärder, förändrade behov etc. Baserat på analysen tas förväntade intäkter och kostnader fram och ett bemanningsutrymme beräknas. Bemanningsutrymmet jämförs sedan med den bemanning som finns i verksamheten för att kunna fastställa vilket resultat verksamheten förväntas ha under tolv månader.

Inom särskilt boende har förvaltningen budgeterat ett nollresultat för 2022 och därmed finns det inget behov av åtgärder i dagsläget. Verksamheten kommer att följas upp noggrant under 2022 för att avgöra ifall verksamheten har ekonomi i balans på långsikt.

Stortorpsmodellen

Under 2020 togs en ny modell fram för bemanning inom särskilt boende. En viktig del i denna modell är så kallade resurspass där en del av personalens planerade tid används för att täcka frånvaro. På grund av pandemin har det inte varit möjligt att införa den nya modellen, men efter sommaren 2021 har arbetet återupptagits inom Stortorp.

Just nu pågår en schemaöversyn inom Stortorp och planeringen stäms samtidigt av med budgetutrymmet som har räknats om till "budget i timmar", det vill säga hur många timmar det finns utrymme att bemanna med för att uppnå en budget i balans. Nyckeltal har skapats för att följa verksamhetens användning av resurspass. Genom att markera resurspassen som nyttjade och onyttjade kommer verksamheten att erhålla data om bemanningsbehovet inom samtliga

avdelningar och kunna anpassa bemanning efter behov och frånvaron. Detta kan i sin tur minska vikarieanvändningen och belastningen på bemanningscenter.

Uppföljning per sista februari

Det ackumulerade resultatet till och med februari visar ett underskott motsvarande -4,6 miljoner och en budgetavvikelse på -4 miljoner. En del av underskottet beror på lägre intäkter motsvarande 1,6 miljoner. Detta kan hänföras till en lägre beläggningsnivå för perioden. Verksamheten har budgeterat för en beläggning på 99%, men utfallet visar att beläggning för perioden var 97%. Vid budgetering hade verksamheten 99% beläggning och en kö. Per sista februari fanns det ingen kö och i stället har inflödet av nya brukare avtagit.

Verksamhetens sjukfrånvaro för perioden har varit högre än normalt på grund av pandemin, totalt hade verksamheten motsvarande 1,36 miljoner i sjuklönekostnader exklusive PO kostnader. På grund av den höga sjukfrånvaron inom förvaltningen har verksamheten haft svårigheter med att tillhandahålla vikarier och i stället fått beordra in ordinariepersonal vilket medfört övertid-och fyllnadstidskostnader, motsvarande 670 tkr exklusive PO kostnader.

Kostenheten

Inom kostenheten pågår bland annat en översyn av produktionsköken och personaldimensionering för alla kök. Faktorer som tas hänsyn till vid personaldimensionering är kökets ålder, tillagningsteknik, bekvämlighetsgrad på livsmedel som används så som helfabrikat, medarbetarnas kompetens och lämplighet.

Verksamheten arbetar aktivt med att följa inköp och analysera utfall. Till hjälp har verksamheten ett kostdataprogram som hjälper till att beräkna kostnaden för råvaror. Kostnaden för råvaror ligger kring 8 - 11 kr fördelat på alla måltider förutom på specialkosten. Verksamheten befarar att råvarupriserna kommer att öka under 2022 och man har därför arbetat fram en ny matsedel för 2022.

Hälso- och sjukvårdsorganisationen

Inom hälso- och sjukvårdsorganisationen kommer verksamheten att se över organisationen och bemanningen. En utredning kommer göras för att fastställa vilken ordinarie bemanning som behövs för att uppnå lagstadgad kvalitet och säkerhet för patienten och som är möjlig att finansiera inom budgetram. På grund av den accelererade pandemin har verksamheten upplevt större behov av sjuksköterskor och inte kunnat minska bemanningen.

Inom hälso- och sjukvårdsorganisationen har verksamheten ansökt om prestationsbaserade statsmedel för 2022 och uppfyllt kraven. Verksamheten förväntas erhålla ca 3 miljoner i form av statsmedel.